

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Edukacja](#)

Sejm uczcił wynalazcę Jana Szczepanika w 150. rocznicę urodzin

W piątek Sejm RP "przekonany o wielkim wkładzie w polską i światową myśl techniczną oraz o znaczeniu jego wynalazków i konstrukcji dla rozwoju ludzkości" uczcił wynalazcę Jana Szczepanika w 150. rocznicę urodzin.

Za uchwałą opowiedziało się 441 posłów, nikt nie był przeciw, jeden wstrzymał się od głosu.

W uchwale przypomniano, że "Jan Szczepanik, genialny polski wynalazca i konstruktor, autor wielu

projektów z dziedziny tkactwa, pionier fotografii barwnej, filmu kolorowego i telewizji, producent jedwabnych kamizelek kuloodpornych, urodził się 13 czerwca 1872 r. w Rudnikach koło Mościsk". Szczepanik wychowywał się w rodzinnym środowisku matki w Zręczynie i Krośnie, gdzie zaprzyjaźnił się z poetą Franciszkiem Pikiem ps. Miranda, który później współpracował z Naczelny Komitetem Narodowym wspierającym Legiony Polskie.

Podczas nauki w gimnazjum w Jaśle działał w konspiracyjnym, niepodległościowym Związku Żuawów. "Wzorem dla niego był wielki wynalazca Ignacy Łukasiewicz. W 1892 r. ukończył seminarium nauczycielskie w Krakowie i podjął prace nauczycielską w Krośnieńskim" - napisano.

W uchwale zaznaczono także, że "podczas pracy w szkole w Korczynie, współpracując z miejscowym Stowarzyszeniem Tkaczy, zainteresował się problemem udoskonalenia metod tkactwa, szczególnie artystycznego". "W 1896 r., udoskonalając maszynę Jacquarda, skonstruował i opatentował urządzenie do mechaniczno-elektrycznego tkania gobelinów i dywanów metodą fotograficzną. Pozwoliło to na skrócenie czasu ich produkcji z kilku tygodni do kilkudziesięciu minut" - wskazano.

Zaznaczono również, że "metodą tą wykonywano także ozdobne tkaniny jedwabne nazywane szczepanikami, często o religijnej lub patriotycznej treści, przedstawiające wizerunki np. Mickiewicza, Sienkiewicza, księcia Poniatowskiego czy Marszałka Piłsudskiego". Przypomniano, że w 1899 r. Jan Szczepanik największy z gobelinów podarował cesarzowi Franciszkowi Józefowi I. "Jego przedsiębiorstwo produkujące gobeliny miało fabryki w Wiedniu, Roubaix i w Barmen" - czytamy w uchwale.

"Już w 1897 r. Jan Szczepanik wynalazł i opatentował w Wielkiej Brytanii telektroskop, czyli urządzenie służące do przekazywania ruchomego obrazu kolorowego wraz z dźwiękiem na odległość - prototyp telewizora, który składał się z dwóch urządzeń: nadawczego i odbiorczego" - napisano. W uchwale wyjaśniono, że "Jan Szczepanik przysyłał obraz na odległość i odtwarzał nieruchomy wizerunek na płycie fotograficznej". "Dzięki temu stał się sławny w Europie, USA i Japonii, a jego eksperymenty były opisywane w światowej prasie. Odwiedzał go Ignacy Paderewski, a Mark Twain, który poświęcił mu dwa opowiadania, porównywał go do Edisona" - podkreślono. Szczepanik został odznaczony hiszpańskim Orderem Izabeli Katolickiej.

W uchwale przypomniano także, że w 1898 r. udoskonalił jedwabną tkaninę kuloodporną wynalezioną przez działającego w Chicago zakonnika Kazimierza Żeglenia, i rozpoczął produkcje wykonywanych z wielu warstw jedwabiu kamizelek kuloodpornych. Stworzył też w 1901 r. samoczynny regulator ciągu w piecach i kominach oraz wymyślił wiele innych wynalazków z różnych dziedzin, m.in. fotosculptor - prototyp drukarki 3D. W 1902 r. opatentował pierwsze wynalazki w dziedzinie fotografii barwnej. Skonstruował aparat fotograficzny wykorzystujący metodę addytywną poprzez jednoczesne naświetlanie trzech klisz fotograficznych, każdej dla innego koloru. "Stworzył specjalny papier fotograficzny, pozwalający otrzymywać kolorowe odbitki. W 1906 r. wynalazł metodę wykonywania płyt rastrowych do fotografii barwnej oraz kolorymetr, czyli urządzenie pozwalające na pomiar intensywności barw" - wskazano w uchwale.

W 1902 r. w związku z założeniem rodziny przeprowadził się do Tarnowa i skupił się na badaniach dotyczących fotografii i filmu kolorowego. W uchwale przypomniano, że Szczepanik posiadał swoje pracownie także w Wiedniu, Dreźnie i Berlinie.

"W wolnej Polsce po 1918 r. opracował system ruchomego filmu barwnego opartego na metodzie addytywnej, wykorzystując raster liniowy i zestaw trzech filtrów między układem optycznym obiektywu a błoną światłoczułą" - czytamy w uchwale. Za pomocą aparatury Szczepanika wyprodukowano w latach 20. XX w. kilka filmów krajobrazowych i naukowych. Wskazano także, że "łącznie zarejestrował około 200 patentów, głównie brytyjskich, austriackich, niemieckich,

francuskich, amerykańskich, kanadyjskich, szwajcarskich, a po I wojnie światowej także polskich".

Jan Szczepanik zmarł 18 kwietnia 1926 r. w Tarnowie i tam został pochowany. Jego synowie, Zbigniew i Bogdan, kontynuowali prace nad filmem barwnym we Lwowie i w Warszawie, jednak w czasie II wojny światowej, podczas Powstania Warszawskiego, Niemcy wywieźli aparaturę Szczepanika, a dokumentację jego wynalazków zniszczyli. "Pamięć wynalazcy kultywują miasta, w których jest patronem ulic i szkół, oraz instytucje, w tym Fundacja im. Jana Szczepanika w Tarnowie" - zaznaczono.

"Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekonany o wielkim wkładzie w polską i światową myśl techniczną oraz o znaczeniu jego wynalazków i konstrukcji dla rozwoju ludzkości, w 150. rocznic urodzin czci pamięć Jana Szczepanika" - podsumowano w uchwale.

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/edukacja/31401.html>

Informacje dnia: [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej](#) [Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej](#) [Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej](#) [Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Partnerzy